

Secretaría Xeral de Universidades

Instrucións do 6 de abril de 2020 da Secretaría Xeral de Universidades de aseguramento da calidade da docencia non presencial nas universidades do Sistema universitario de Galicia

O 11 de marzo de 2020 Organización Mundial da Saúde elevou a situación de emerxencia de saúde pública ocasionada polo COVID-19 a categoría de pandemia internacional.

Na comunidade autónoma de Galicia por Acordo do Consello da Xunta do 12 de marzo de 2020 adoptáronse medidas preventivas en materia de saúde pública que foron seguidas da declaración, por Acordo do Consello da Xunta do 13 de marzo de 2020, da situación de emerxencia sanitaria no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia e de activación do Plan territorial de emerxencias de Galicia (Platerga) no seu nivel IG (emerxencia de interese galego), como consecuencia da evolución da epidemia do coronavirus COVID-19.

Entre as medidas preventivas adoptadas no mencionado Acordo do 12 de marzo de 2020, respecto do ensino universitario, establécese a suspensión das actividades académicas.

Mediante o Real Decreto 463/2020, do 14 de marzo, publicado no BOE número 67, do 14 de marzo, declarouse o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo COVID-19, por período de 15 días. A vixencia desta situación foi prorrogada polo Real Decreto 476/2020, do 27 de marzo, ata o 12 de abril, sendo moi probable a aprobación de futuras prórrogas con fin de garantir a eficaz xestión da emerxencia sanitaria e conter a propagación da enfermidade.

Entre as medidas previstas no Real Decreto 463/2020 e nos anteriores Acordos da Xunta de Galicia, atópanse fortes restricións á liberdade de circulación de persoas, á suspensión da apertura ao público de bo número de locais e establecementos no ámbito da actividade comercial, equipamentos culturais, establecementos e actividades recreativas, actividades de hostalaría e restauración, e outras adicionais.

En concreto, o artigo 9 do mencionado Real Decreto 463/2020 contempla medidas de

Secretaría Xeral de Universidades

contención no ámbito educativo e da formación:

- 1. Se suspende la actividad educativa presencial en todos los centros y etapas, ciclos, grados, cursos y niveles de enseñanza contemplados en el artículo 3 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, incluida la enseñanza universitaria, así como cualesquiera otras actividades educativas o de formación impartidas en otros centros públicos o privados.*
- 2. Durante el período de suspensión se mantendrán las actividades educativas a través de las modalidades a distancia y «on line», siempre que resulte posible.*

En liña co anterior, mediante as correspondentes resolucións reitorais ditadas o 14 de marzo de 2020, as tres universidades galegas resolveron o peche temporal das súas instalacións a partir do luns 16 de marzo o que leva consigo a suspensión da actividade presencial.

Nestas circunstancias excepcionais que estamos a vivir, máis que nunca, as autoridades tanto administrativas como académicas debemos ter presente a necesidade de garantir ao alumnado a continuidade dos seus estudos en condicións de calidade facilitando o remate do presente curso, mediante a realización das adaptacións precisas que o fagan posible.

Non en vano, entre os dereitos dos/as estudantes do SUG, recollidos no artigo 104 da Lei 6/2013, do 13 de xuño do Sistema universitario de Galicia, atópanse os seguintes:

- recibir unha formación de calidade
- ser informados/as correctamente do contido dos planos de estudo e da forma de superar as distintas materias que formen parte dos mesmos
- ser avaliados/as obxectivamente no rendemento académico a través de métodos e criterios que se farán públicos con antelación, garantindo a existencia de sistemas de revisión

Así mesmo, a Lei 6/2013, no seu artigo 109 define no punto 1 a docencia como un dereito

Secretaría Xeral de Universidades

e un deber do profesorado, que debe atenderse coa máxima eficiencia e rigor, a fin de proporcionar unha formación profesional, científica, técnica, artística, cultural e humana ao estudiantado. Ademais, o punto 2 establece que as universidades outorgarán atención prioritaria á calidade da docencia, procurando os medios necesarios para tal fin.

Por outra banda, é competencia da Xunta de Galicia, a través da consellería competente en materia de universidades, coordinar ás universidades do SUG (artigo 53) así como velar polo mantemento dos niveis de calidade na súa actividade (artigo 67), e iso sen obviar o papel clave da Axencia para a Calidade do Sistema universitario de Galicia (ACSUG).

De feito, un dos puntos que acadou un amplo consenso na xuntanza da Conferencia General de Política Universitaria que tivo lugar o 2 de abril de 2020, foi o recoñecemento do imprescindible papel das axencias de calidade autonómicas que, xunto coa ANECA, logo de acordar criterios homoxéneos, serán as competentes para a validación da calidade das ensinanzas e dos títulos correspondentes completadas baixo novas modalidades en función do estado de alarma.

O 3 de abril de 2020 a Red Española de Agencias de Calidad Universitaria (REACU) adoptou unha serie de acordos relativos á situación de excepción provocada polo COVID-19. En concreto a obrigatoriedade de dar a coñecer ao estudiantado as metodoloxías docentes e de avaliación aplicables, coa antelación suficiente, e logo de ser aprobados os cambios nas guías docentes polos órganos competentes na materia. Así mesmo acórdase que os cambios requiridos nas memorias das titulacións non terán consideración de modificacións e a súa avaliación realizarase nos procesos de seguimento e renovación da acreditación.

Perante a situación excepcional xa indicada considérase necesario establecer uns requisitos mínimos que garantan a calidade da docencia non presencial impartida ao alumnado do SUG.

Secretaría Xeral de Universidades

Tendo en conta o anterior, a Secretaría Xeral de Universidades considera necesario ditar as seguintes instrucións:

PRIMEIRA.- Requisitos mínimos da docencia non presencial

O profesorado responsable de cada unha das materias do plano de estudos das titulacións de grao e máster universitario, deberá:

- a) Ter operativa unha aula virtual a dispor do seu alumnado.
- b) Adaptar a programación docente prevista para o presente curso ás metodoloxías non presenciais.
- c) A impartición da materia realizarase respectando as datas contempladas no calendario académico aprobado para o curso 2019/2020.
- d) Os contidos de cada materia deberán impartirse de xeito íntegro, agás en casos excepcionais que se xustificarán debidamente polo profesorado responsable da mesma.
- e) Subministrar ao alumnado orientacións, materiais e ferramentas para facilitar a preparación dos contidos e a adquisición de competencias de xeito adecuado.
- f) Subministrar ao alumnado unha temporalización clara da posta a dispor dos materiais docentes e das tarefas a realizar polo mesmo.
- g) Dar a coñecer de xeito preciso ao alumnado calquera cambio nos baremos e criterios que se terán en conta para a avaliación dos coñecementos.
- h) Manter abertos canles de comunicación directa co alumnado (horario de atención, solución de dúbidas, corrección de exercicios, clase en directo...).

SEGUNDA.- Prazo de cumprimento dos requisitos mínimos

Os requisitos establecidos na instrución primeira deberán estar operativos o mércores 15 de abril de 2020, como data límite.

Secretaría Xeral de Universidades

TERCEIRA.- Garantía de cumprimento

As autoridades académicas de cada unha das universidades do SUG son as competentes para garantir o estrito cumprimento dos requisitos académicos mínimos anteriores.

Co obxecto de asegurar a execución das presentes instrucións, os órganos competentes das institucións universitarias levarán a cabo as medidas necesarias e adoptarán os acordos que, de ser o caso, sexan requiridos pola súa normativa interna.

CUARTA.- Cambios na guía docente das titulacións de grao e máster universitario

As necesarias modificacións da metodoloxía docente e de sistemas de avaliación que se realicen a raíz da situación creada polo estado de alarma considéranse addendas ás memorias de verificación de cada unha das titulacións afectadas. Non obstante, aplicando de xeito subsidiario o establecido no artigo 15 do Decreto 222/2011, do 2 de decembro, polo que se regulan as ensinanzas universitarias oficiais no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, deberán ser remitidas á Secretaría Xeral de Universidades, para o seu coñecemento.

Tendo en conta a excepcionalidade das circunstancias actuais, a Secretaría Xeral de Universidades considerará aprobadas as ditas modificacións de xeito automático, sempre con anterioridade á realización da avaliación das materias correspondentes ao segundo cuatrimestre do curso 2019/2020, seguindo os criterios do Acordo de REACU de 3 de abril de 2020, puntos 4 e 8.

Santiago de Compostela

O secretario xeral de Universidades

José Alberto Díez de Castro